

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 33/2022**

Het Hof verwerpt het beroep tegen de wet van 22 mei 2019 die de wetgeving over het beheer van persoonsgegevens door de politiediensten wijzigt

De wet van 22 mei 2019 concretiseert het algemene kader dat van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten. De vzw « Ligue des droits humains » vordert de vernietiging van verschillende bepalingen van die wet.

Het Hof verwerpt het beroep. Het is van oordeel dat de regels die van toepassing zijn op de verwerking van gevoelige gegevens, grondwettig zijn. Het verwerpt ook de bezwaren die zijn gericht tegen de koppeling van de politionele gegevensbanken. Ten slotte is het Hof van oordeel dat de regels met betrekking tot de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) een billijk evenwicht tot stand brengen tussen het recht op eerbiediging van het privéleven en de bescherming van de nationale veiligheid.

1. Context van de zaak

Met het oog op de uitvoering van de AVG (verordening (EU) 2016/679) en de omzetting van de Politierichtlijn (richtlijn (EU) 2016/680) heeft de wetgever de wet van 30 juli 2018 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens » aangenomen. Titel 2 van die wet stelt het algemene kader vast dat van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten. De wetgever heeft dit kader verder geconcretiseerd bij de wet van 22 mei 2019 « tot wijziging van diverse bepalingen wat het politionele informatiebeheer betreft ». De vzw « Ligue des droits humains » vordert de vernietiging van verschillende bepalingen van die wet.

2. Onderzoek door het Hof

Volgens de verzoekende partij, doen verschillende aspecten van de wet van 22 mei 2019 afbreuk aan het recht op eerbiediging van het privéleven, aan het recht op bescherming van persoonsgegevens en aan het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel. Zij zet verschillende bezwaren uiteen met betrekking tot de gevoelige gegevens (2.1), de koppeling van de politionele gegevensbanken (2.2) en de rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de ANG (2.3).

2.1. De gevoelige gegevens

De verzoekende partij zet verschillende bezwaren uiteen met betrekking tot de regels die van toepassing zijn op de persoonsgegevens die door hun aard **bijzonder gevoelig** zijn **wat betreft**

de grondrechten en fundamentele vrijheden, met name de gezondheidsgegevens, de genetische gegevens en de biometrische gegevens.

2.1.1. De doeleinden van de verwerking van de gezondheidsgegevens en van de genetische gegevens (B.12-B.18)

De wet van 22 mei 2019 bepaalt dat de verwerking van **gezondheidsgegevens** door de politiediensten enkel mag geschieden « met het oog op het begrijpen van de omstandigheden waarin de betrokken persoon zich bevindt » en « het garanderen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van elke persoon die mogelijk in contact zou komen met de betrokken personen in het raam van politionele interventie ». Volgens het Hof strekt de eerste situatie ertoe de veiligheid en de gezondheid van de betrokkene zelf te waarborgen, terwijl de tweede situatie de veiligheid en de gezondheid waarborgt van de personeelsleden van de politie en van alle andere personen die bij de interventie aanwezig zijn. Onder voorbehoud van die interpretatie is het Hof van oordeel dat beide doeleinden voldoende precies zijn.

De verwerking van **genetische gegevens** door de politiediensten kan enkel geschieden « in het kader van de uitoefening van opdrachten van gerechtelijke politie en de toepassing van de wetgeving inzake civiele bescherming ». Het Hof is eveneens van oordeel dat dit doeleinde voldoende precies is.

2.1.2. De termijn voor het bewaren van de biometrische gegevens en van de gezondheidsgegevens (B.19-B.22)

De wet van 22 mei 2019 bepaalt dat de gevoelige gegevens worden verwerkt ter aanvulling of ondersteuning van de hoofdverwerking met betrekking tot andere categorieën van gegevens. Volgens het Hof heeft de wetgever niet op onredelijke wijze gehandeld door voor die gevoelige gegevens in **dezelfde bewaartermijnen** te voorzien als voor de gegevens die zij aanvullen of ondersteunen.

2.1.3. De waarborgen voor de betrokken persoon (B.23-B.26)

Het Hof merkt allereerst op dat de wetgever het verwerken van gevoelige gegevens enkel toestaat indien dit **strikt noodzakelijk** is voor de uitoefening van de opdrachten van de politiediensten.

Het Hof is van oordeel dat **de wetgever op voldoende nauwkeurige wijze heeft voorzien in de kwaliteitsvereisten waaraan de gevoelige gegevens moeten voldoen** om door de politiediensten te kunnen worden verwerkt : (1) de gegevens moeten « toereikend » zijn, wat inhoudt dat zij het mogelijk moeten maken zich een juist beeld te vormen van de betrokken persoon en dat het bijgevolg niet is toegestaan alleen de voor de betrokkene nadelige aspecten te verwerken, (2) de gegevens moeten « rechtmatig en eerlijk » worden verwerkt en moeten « juist [zijn] en [...] zo nodig [worden] geactualiseerd », (3) het gegevensbeschermingsbeleid moet de acties vermelden om de verwerking van de gegevens te beschermen en om de kwaliteit van de verwerkte gegevens te waarborgen.

Het Hof stelt eveneens vast dat de voorafgaande raadpleging van het Controleorgaan op de politionele informatie (het Controleorgaan) vereist is vooraleer de verwerking van gezondheidsgegevens « in een nieuw bestand wordt opgenomen » (artikel 59, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 30 juli 2018).

Ten slotte is het Hof van oordeel dat de in de wetgeving bedoelde **vereisten voor de beveiliging** van de gegevens voldoende strikt zijn.

2.2. De koppeling van de politionele gegevensbanken (B.29-B.49)

De verzoekende partij richt verschillende bezwaren tegen de machtigingen aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie om de regels te bepalen over de toegang van de politieagenten tot de politionele gegevensbanken en de nadere regels betreffende de koppeling ervan.

Het Hof brengt in de eerste plaats in herinnering dat artikel 22 van de Grondwet de wetgever niet verbiedt om te delegeren aan een andere macht, voor zover die delegaties voldoende zijn omschreven en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen op voorhand door de wetgever zijn vastgesteld. In deze zaak is het Hof van oordeel dat **de essentiële elementen door de wetgever zijn vastgesteld**. De wetgever voorziet immers erin dat de operationele politionele gegevensbanken en de technische gegevensbanken enkel toegankelijk zijn voor de politieagenten en dat hun profielen en nadere regels voor de toegang onder andere worden bepaald op basis van de « nood er kennis van te nemen, met inbegrip van de noodzaak de verwerkte gegevens te kruisen of te coördineren », de wettelijke doeleinden van elke gegevensbank en de evaluatie en de validatiestatus van de verwerkte gegevens. Bovendien heeft de wetgever de minimale inhoud van de richtlijnen met betrekking tot de nadere regels betreffende de koppeling van de gegevensbanken, vastgesteld. Ten slotte heeft de wetgever de toepasselijke controlemaatregelen bepaald.

Vervolgens is het Hof van oordeel dat de begrippen « toegangsregels », « nadere regels betreffende de koppeling » en « categorieën van gegevensbanken » **voldoende precies** zijn.

Ten slotte is het Hof van oordeel dat **de maatregel evenredig is**. Allereerst wordt de verwerking van de persoonsgegevens die voortvloeien uit een koppeling van gegevensbanken, omringd met de **waarborgen die van toepassing zijn op elke verwerking** van persoonsgegevens door de politiediensten, met name : (1) de verwerkte gegevens moeten toereikend, pertinent en niet overmatig zijn, (2) een functionaris voor gegevensbescherming moet worden aangewezen, (3) de politiediensten worden gecontroleerd door het Controleorgaan, (4) de wetgeving regelt de periode gedurende welke persoonsgegevens in de politionele databanken beschikbaar blijven, alsook de archivering van die gegevens, de periode van archivering en de toegankelijkheid van die archieven. Bovendien is de verwerking door de politiediensten van de persoonsgegevens die voortvloeien uit een koppeling van gegevensbanken, omringd met **bijzondere waarborgen**. Deze hebben betrekking op de profielen en de nadere regels voor de toegang tot de gekoppelde gegevensbanken, alsook op de controle door het Controleorgaan. Bovendien moeten de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie het Controleorgaan raadplegen alvorens enige koppeling van gegevensbanken en enige verwerking die een koppeling inhoudt, toe te staan.

2.3. De rechtstreekse toegang van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten tot de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) (B.56-B.69.5)

De verzoekende partij voert ten eerste aan dat het recht voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten op rechtstreekse toegang tot de ANG het beginsel van formele wettigheid schendt.

Het Hof stelt vast dat de wetgever de overheden heeft aangewezen die rechtstreeks toegang kunnen krijgen tot de ANG, met name de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, en dat hij heeft

bepaald dat die rechtstreekse toegang hen enkel kan worden verleend « in het kader van de uitoefening van hun wettelijke opdrachten ». Bovendien heeft de wetgever de essentiële elementen van de nadere regels van die rechtstreekse toegang bepaald (artikel 44/11/12, § 2, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt). Verwijzend naar zijn [arrest nr. 108/2016](#), is het Hof van oordeel dat **de wetgever de Koning ertoe kon machtigen de nadere regels betreffende die rechtstreekse toegang te bepalen**. Bovendien kan de Koning die nadere regels slechts aannemen na advies van het Controleorgaan.

De verzoekende partij voert vervolgens aan dat de rechtstreekse toegang tot de ANG door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten het finaliteitsbeginsel niet in acht neemt en een onevenredige inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven uitmaakt.

Het Hof stelt vast dat de bestreden bepalingen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten toestaan om toegang te hebben tot de in de ANG vervatte gegevens en dat zij het dus mogelijk maken dat die gegevens worden verwerkt voor de opdrachten van de inlichtingendiensten. Dit kan gaan over het inwinnen, analyseren en verwerken van inlichtingen die betrekking hebben op elke activiteit die de inwendige of uitwendige veiligheid van de Staat bedreigt of zou kunnen bedreigen en het erover inlichten van de bevoegde ministers. Die opdrachten zijn verenigbaar met die van de politiediensten, in zoverre zij bijdragen tot de nationale veiligheid. Bovendien worden de politiediensten en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten gecontroleerd door het Vast Comité P, het Vast Comité I en het Controleorgaan. Het Hof besluit dat de bestreden bepalingen **een billijk evenwicht** tot stand brengen **tussen het recht op eerbiediging van het privéleven en de bescherming van de nationale veiligheid**.

3. Besluit

Het Hof verwerpt het beroep, onder voorbehoud van de voormelde interpretatie over de doeleinden van de verwerking van de gezondheidsgegevens en rekening houdend met de verplichting voor de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie om het Controleorgaan te raadplegen alvorens enige koppeling van gegevensbanken en enige verwerking die een koppeling inhoudt, toe te staan.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)